

Handläggare: Nina Ström
Telefon: 08-508 25 014

Till
Socialtjänstnämnden

Brottsofferjour för hemlösa

Yttrande över en motion från Stefan Nilsson (mp) och Mats Lindqvist (mp)

(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på motionen.
2. Socialtjänstnämnden beslutar att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Förslagsställarna vill att en särskild brottsofferjour för hemlösa ska inrättas. Mot bakgrund av att gruppen är särskild utsatt för brott tror de att en särskild brottsofferjour kommer att underlätta för den hemlöse att få snabb myndighetskontakt och därmed hjälp.

Förvaltningen anser att förslagsställarna lyfter fram en viktig fråga, om hemlösas utsatta situation och den ökade risken för dem att bli utsatta för brott. Förvaltningen anser att ett förstärkt stöd till hemlösa som varit utsatta för brott bör utvecklas inom befintliga verksamheter. Idag finns många aktörer som möter hemlösa och därmed finns redan en hög kompetens inom området. Det behövs inte fler aktörer, däremot behövs en förbättrad samverkan mellan aktörerna samt en kompetensutveckling bland de som möter hemlösa brottsoffer.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelning i samverkan med individorienterade verksamheter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har överlämnat till socialtjänstnämnden för yttrande en motion från Stefan Nilsson (mp) och Mats Lindqvist (mp) om brottsofferjour för hemlösa. Remisstiden går ut 30 april. Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm samt SLK.

Motionens huvudsakliga innehåll

Förslagsställarna önskar att staden inrättar en brottsofferjour för hemlösa. Detta mot bakgrund av att de flesta hemlösa lever ett utsatt liv och att de i högre grad riskerar att utsättas för våld och kränkningar. De skriver att många hemlösa har dåliga erfarenheter av polis och vakter och därför inte har förtroende för, eller ork att vända sig till polisen för att anmäla ett brott. De vill inrätta en särskild brottsofferjour för hemlösa som underlättar för den hemlöse att få snabb myndighetskontakt. De anser att en sådan brottsofferjour ska vara ambulerande så att den kan ta upp anmälningar och ge stöd till den som utsatts för brott. En fördel med en sådan brottsofferjour skulle vara att särskild kunskap skulle utvecklas om de hemlösas situation.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att förslagsställarna lyfter fram en viktig fråga, om hemlösas utsatta situation och den ökade risken för dem att bli utsatta för brott. Ett annat problem är att hemlösa som utsatts för brott alltför sällan anmäler dessa. Förvaltningen är enig med förslagsställarna om att det vore önskvärt att förbättra stödet till hemlösa så att de vill och kan anmäla brotten.

Socialtjänsten har enligt socialtjänstlagen (SoL 5 kap 11§) skyldigheter gentemot brottsoffer. I lagen framgår följande:

"Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden skall också särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp."

Hemlösa har som andra rätt att söka stöd för sina behov via socialtjänsten i Stockholm, genom sin stadsdelsförvaltning eller på Enheten för hemlösa. Detta gäller även om de önskar stöd för att anmäla ett brott. Hemlösa kan också via personal där de bor (härbergen, stöd- eller omvårdnadsboenden), uppsökarenheten och medborgarkontoret för hemlösa få stöd för att bland annat polisanmäla brottet. Hemlösa kan också via sina kontakter med sjukvården, i första hand Hållpunkt och S:t Göranssteamet, söka stöd och hjälp.

Inom frivilligsidan finns fem lokala brottsofferjourer i Stockholms stad; Farsta, Skärholmen, Spånga-Kista, Stockholms innerstad och Västerort, vilka samtliga stöds ekonomiskt av staden. Brottsofferjourerna är till för alla som önskar stöd, råd och hjälp och som är brottsoffer, anhöriga eller vittne till brottet. Därutöver finns kvinnojourer och mansjourer som stöttar sina respektive grupper, även dessa med ekonomiskt stöd från staden. Många hemlösa besöker också olika dagverksamheter särskilt riktade till hemlösa, verksamheter som drivs av bland annat Frälsningsarmén, Stadsmissionen, Ny Gemenskap och Convictus. Här går det också att få stöd.

Förvaltningen anser att ett förstärkt stöd till hemlösa som varit utsatta för brott bör utvecklas inom befintliga verksamheter. Idag finns många aktörer som möter hemlösa och därmed finns också en hög kompetens inom området. Det behövs inte fler aktörer, däremot behövs en förbättrad samverkan mellan aktörerna samt en kompetensutveckling bland de som möter hemlösa brottsoffer. Förslagsvis kan ett kompetensutbyte ske, där de lokala brottsofferjourerna utbildar socialtjänsten, landstinget och andra frivilligorganisationer inom sitt kunskapsområde. Vidare kan socialtjänsten m.fl. utbilda brottsofferjourerna inom området hemlöshet. De olika aktörerna blir på så sätt mer varse varandras ansvarsområden och kompetenser, vilket underlättar samarbetet.

En ökad samverkan gentemot polisen är också önskvärd. Sedan ett par år finns ett par kontaktpersoner inom ett tre närpolisområden, som socialtjänsten tar kontakt med i frågor gällande hemlösa personer.

Något liknande skulle kunna finnas inom de lokala brottsofferjourerna, dvs. en kontaktperson som myndigheter och föreningar kan ta kontakt med för att få information hur man ska gå till väga i de enskilda fallen.

Denna förstärkta samverkan inklusive kompetensutbytet kan och bör samordnas av socialtjänsten. En fråga som inte är berörd i ärendet, är vad som kan göras för att hemlösa i mindre grad utsätts för brott. Även denna fråga kan tas upp i exempelvis kunskapsutbytet mellan de olika aktörerna.

Förvaltningens ståndpunkt är det bör utvecklas ett förstärkt stöd till hemlösa som varit utsatta för brott, dock inom befintliga verksamheter. Idag finns tillräckligt många aktörer som möter hemlösa och därmed finns redan en hög kompetens inom området. Däremot behövs en förbättrad samverkan mellan aktörerna, samt kompetensutveckling bland de som möter hemlösa brottsoffer.

Bilagor

Motion 2007-11-26 av Stefan Nilsson (mp) och Mats Lindqvist (mp)